

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ВПУ ЛДУБЖД
(м.Вінниця)

31.08.2021

№ 134

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації здобувачами фахової передвищої освіти права
на вільний вибір навчальних дисциплін та формування індивідуальної
освітньої траєкторії
у Вищому професійному училищі Львівського державного університету
безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами фахової передвищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії у Вищому професійному училищі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м.Вінниця) (далі – Положення) визначає процедуру обрання здобувачами фахової передвищої освіти вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії у Вищому професійному училищі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) (далі – Училище).

1.2. Для планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається навчальний план, який формується на підставі освітньо-професійної програми та затвердженого переліку вибіркового дисциплін (блоків вибіркового дисциплін).

1.3. До переліку дисциплін навчального плану входять нормативні дисципліни, дисципліни за вибором навчального закладу, що є обов'язковими для вивчення здобувачами освіти даної спеціальності, та дисципліни вільного вибору, які здобувачі освіти обирають самостійно.

1.4. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти – це дисципліни, які вводяться Училищем з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів освіти, посилення їх конкурентноспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей Училища, сприяють академічній мобільності здобувача освіти та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування державних фахових компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці, регіональних потреб тощо.

1.5. Вибіркова складова навчального плану та індивідуального плану здобувача освіти має складати не менше 10 відсотків загальної кількості

кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.6. Здобувачі освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання, або на відповідний семестр, якщо вивчаються посеместрово.

1.7. Каталог вибіркових дисциплін – перелік дисциплін вільного вибору здобувачами освіти за циклом загальної та професійно-практичної підготовки.

1.8. Зарахування здобувачів фахової передвищої освіти на вивчення вибіркових дисциплін здійснюється за результатами опитування здобувачів через Google-форму, посилання на яку, розміщено на веб-сайті училища у відповідному розділі освітньо-професійної програми та семестру навчання.

1.9. Реалізація вільного вибору дисциплін передбачає індивідуальний вибір кожного здобувача освіти окремих дисциплін з переліку.

1.10. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами фахової передвищої освіти Училища може здійснюватися наступними шляхами:

- вибором навчальних дисциплін з переліку навчальних дисциплін для вільного вибору здобувачем освіти;
- реалізацією права на академічну мобільність з наступною можливістю перезарахування дисциплін за результатами їх вивчення в інших закладах освіти;
- участю у роботі науково-практичних конференцій, семінарів, вебінарів, майстер-класів.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВІБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Формування варіативної частини освітньо-професійних програм навчальних планів здобувачів освіти здійснюється відповідно до вимог нормативних документів та цього Положення.

2.2. Вільний вибір навчальних дисциплін здобувачем освіти створює умови для:

- поглиблення професійних знань у межах обраної освітньо-професійної програми та формування додаткових спеціальних компетентностей;
- поглиблення своїх знань і здобуття додаткових загальних і спеціальних компетентностей у межах споріднених галузей знань;
- ознайомлення із сучасним рівнем науково-практичних досліджень та розширення (поглиблення) знань за загальними компетентностями.

2.3. У відповідності до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом самостійного вибору навчальних дисциплін із каталогу дисциплін вільного вибору здобувачів освіти з переважно фахових дисциплін, що визначають спеціальну підготовку здобувачів освіти у межах обраної освітньо-професійної програми і спрямовані на розширення можливостей щодо працевлаштування за обраним фахом.

2.4. Вивчення вибіркових дисциплін починається з першого курсу II семестру.

2.5. Право вибору надається усім здобувачам фахової передвищої освіти.

2.6. Кількість освітніх компонентів (вибіркових дисциплін) на наступний навчальний рік, кількість кредитів на їх вивчення, форми контролю визначаються робочим навчальним планом напряму підготовки/спеціальності, за яким навчається здобувач освіти.

2.7. Вивчення вибірових дисциплін здобувачами освіти Училища проводяться згідно з Положення про організацію освітнього процесу в Училищі та за затвердженим розкладом навчальних занять.

2.8. Інформування здобувачів фахової передвищої освіти про вибірові дисципліни та їх зміст.

2.8.1. Інформування здобувачів фахової передвищої освіти про вибірові дисципліни та їх зміст відбувається шляхом створення Каталогу вибірових дисциплін, який обговорюється на засіданні навчальних відділень, циклової комісії Училища, ухвалюється на засіданні Педагогічної ради училища та оприлюднюється навчально-методичним відділом до 15 вересня поточного навчального року на веб-сайті Училища.

2.8.2. Каталог містить анотації вибірових дисциплін всіх освітньо-професійних програм. (Додаток 2)

2.8.3. Каталог вибірових дисциплін щорічно переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог.

2.8.4. Зміни щодо переліку та змісту вибірових дисциплін на наступний навчальний рік розглядаються на засіданні навчальних відділень, циклової комісії, подаються на затвердження до Педагогічної ради училища, після чого формується Каталог і оприлюднюється на веб-сайті училища.

2.8.5. Пропозиції щодо внесення змін до Каталогу та переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік формуються начальниками навчальних відділень, головою циклової комісії у поданні на ім'я начальника навчально-методичного відділу до 01 жовтня поточного навчального року.

2.8.6. При розгляді змін до переліку вибірових дисциплін обов'язково аналізується забезпечення навчальних кабінетів щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (категорія, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення.

2.9. Процедура обрання вибірових дисциплін.

2.9.1. Куратори навчальних груп інформують здобувачів освіти про порядок реалізації їх права на вільний вибір освітніх компонент, зацікавлені навчальні відділення, циклова комісія організують презентацію вибірових дисциплін.

2.9.2. Здобувачі освіти на веб-сайті в розділі дисциплін для вільного вибору, відповідно до освітньо-професійної програми, форми навчання, семестру вивчення ознайомлюються з Каталогом вибірових дисциплін та їх анотаціями. Свій вибір здобувачі освіти здійснюють шляхом заповнення Google-форми;

2.9.3. Навчально-методичний відділ за результатами проведеного опитування формує навчальні групи з вивчення певної вибірової навчальної

дисципліни та доводить інформацію до начальників навчальних відділень, циклової комісії;

2.9.4. Якщо за першим опитуванням здобувач не зарахований на вивчення вказаної ним навчальної дисципліни у зв'язку з неможливістю формування групи через недостатню кількість бажаючих на цю навчальну дисципліну, або здобувач не прийняв участь у першому опитуванні, йому надають можливість здійснити повторний вибір серед вибіркового навчальних дисциплін, для вивчення яких групи сформовані.

2.10. За вчасний вибір вибіркового дисциплін відповідальність несе здобувач.

2.11. Мінімальна кількість здобувачів освіти для формування групи з вивчення вибіркової дисципліни з каталогу становить 12 осіб.

2.12. Результати індивідуального вибору дисциплін здобувачем освіти фіксуються шляхом подання письмового рапорту(заяви), згідно з додатком 1, на ім'я начальника училища у терміни встановлені навчально-методичним відділом.

2.13. Рапорт (заява) зберігається в навчально-методичному відділі Училища протягом усього терміну навчання здобувача освіти.

2.14. Здобувачі освіти заочної форми навчання, зарахування яких на навчання було проведено після 1 вересня, мають право визначитися з вибірково дисциплінами, з урахуванням наявності вільних місць в академічних групах, які вивчають відповідну дисципліну, протягом першого робочого тижня після зарахування.

2.15. Здобувач освіти, який з поважної причини (хвороба, використання права на академічну мобільність тощо), не визначився з вибірково дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.16. Здобувач, який не визначився з переліком вибіркового дисциплін та не подав заповнений рапорт (заяву) у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить навчально-методичний відділ.

2.17. Обрані дисципліни вносяться до навчальних планів і визначають навчальне навантаження навчальних відділень, циклової комісії на навчальний рік.

2.18. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркового дисциплін, інформація про вибірково дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача освіти. З цього моменту вибірково дисципліна стає для здобувача освіти обов'язковою.

2.19. Індивідуальний навчальний план здобувача розробляється на навчальний рік на підставі навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибірково навчальні дисципліни, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня фахової передвищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення освітніх компонент, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1 Викладання вибіркового дисциплін можуть здійснювати всі навчальні відділення, циклова комісія за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності навчального відділення, циклової комісії, оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними освітньо-професійними програмами.

3.2. Навчальні відділення, циклова комісія, які забезпечують викладання вибіркового дисциплін кожного навчального року подають в навчально-методичний відділ список дисциплін, які пропонуються для вибору, робочі освітні програми та анотації навчальних дисциплін разом.

Відповідне навчальне відділення, циклова комісія, що пропонує вибірково дисципліни, забезпечує підготовку робочих освітніх програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркового дисциплін.

3.3. Для забезпечення принципу конкурентності при виборі здобувачами освіти вибіркового дисциплін педагогічні працівники у вільний від аудиторних занять час проводять відповідні презентаційні заходи (читають оглядові лекції, готують інформаційні матеріали, що можуть бути розміщені на веб-сайті училища).

3.4. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

3.5. Затвержені переліки вибіркового дисциплін розміщуються для ознайомлення здобувачів освіти на офіційному веб-сайті Училища та на інформаційних стендах навчальних відділень, циклової комісії, із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ВИЗНАННЯ) КРЕДИТІВ ЄКТС, ЗДОБУТИХ В ІНШИХ ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. У разі поновлення, переведення здобувача освіти перезарахування вибіркового дисциплін проводиться першим заступником начальника училища на підставі академічної довідки, наданої здобувачем освіти в установленому порядку.

4.2. Перезарахування кредитів вибіркового дисциплін проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Керівництво училища може дозволити здобувачам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірково дисципліни, які прослухані в

іншому закладі фахової передвищої освіти, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Училищі.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Педагогічною радою училища у тому ж порядку, що й саме Положення.

5.2. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення, попереднє втрачає чинність.

Начальник навчально-методичного відділу
підполковник служби цивільного захисту

Микола ГУМЕНЮК

РОЗГЛЯНУТО та СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної
ради училища

25.08.2021 № 48

**Додаток 1
до Положення**

**Зразки написання заяви, рапорту для здійснення вільного вибору
навчальних дисциплін**

Начальникові училища

Рапорт

Ознайомившись із переліком та анотаціями вибіркового навчальних дисциплін, винесених навчальним планом на вільний (самостійний) вибір здобувачів освіти під час здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю _____ (освітньо-професійна програма _____), прошу для створення власної індивідуальної освітньої траєкторії внести до мого індивідуального плану на ____ семестр такі навчальні дисципліни:

1. _____
_____ (___ кредиту ЄКТС),
2. _____
_____ (___ кредиту ЄКТС).
3. ...

Курсант (слухач) групи _____
рядовий служби цивільного захисту
(для денної форми навчання)

_____ 20__ року
(підпис)

Начальникові училища

(власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

студента групи _____

Заява

Ознайомившись із переліком та анотаціями вибіркових навчальних дисциплін, винесених навчальним планом на вільний (самостійний) вибір здобувачів освіти під час здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю _____ (освітньо-професійна програма _____), прошу для створення власної індивідуальної освітньої траєкторії внести до мого індивідуального плану на _____ семестр такі навчальні дисципліни:

1. _____
_____ (___ кредиту ЄКТС),
2. _____
_____ (___ кредиту ЄКТС).
3. ...

_____ 20__ року

(підпис)

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з/п	Назва поля	Опис
1	Назва навчальної дисципліни	Основи теорії розвитку та припинення горіння
2	Статус	Вибіркова
3	Спеціальність	261 «Пожежна безпека»
4	Мова викладання	Українська
5	Семестр, в якому викладається	Перший
6	Кількість годин/кредитів ЕКТС академічних годин (вказати окремо лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, контрольну роботу, самостійна робота тощо)	90/3 Лекції – 52 год.; практичні заняття – 14 год.; лабораторні заняття – 6 год., контрольна робота – 4 год., самостійна робота – 14 год.
7	Форма вихідного контролю та наявність індивідуальних завдань	Екзамен
8	Викладач, звання, категорія	Каращук Віталій Васильович, спеціаліст I категорії
9	Стислий опис дисципліни	Горіння – основний процес на пожежі. Знання основних закономірностей виникнення, розвитку та припинення процесів горіння дозволяє фахівцям з пожежної безпеки ефективно вирішувати задачі профілактики та гасіння пожеж. Мета вивчення дисципліни «Основи теорії розвитку та припинення горіння» полягає в тому, щоб заложити фундамент наукових уявлень про горіння, умови, які можуть призвести до виникнення та припинення

		<p>горіння, механізм перетворення горючих речовин в умовах пожежі, схильність речовин до самозаймання, самоспалахування, фізико-хімічні основи розвитку пожеж, механізм дії основних вогнегасних засобів.</p> <p>Знання цих теоретичних положень дозволить здобувачам освіти не тільки глибоко усвідомити взаємозв'язок показників пожежної небезпеки речовин з параметрами горіння, але і навчитися керувати процесом горіння, забезпечувати безпечні умови використання тих чи інших матеріалів, визначати умови, при яких можливо виникнення пожежі, основні параметри, що характеризують розвиток пожеж різних класів, а також основні параметри процесу пожежогасіння; набути навичок оцінювати пожежну небезпеку, оволодіти методикою розрахунків основних показників пожежо-, вибухонебезпечності тих чи інших горючих речовин і матеріалів. Вивчення дисципліни сприяє розвитку логічного мислення, пов'язаного з тими хімічними процесами, які протікають в умовах реальної пожежі.</p> <p>Як наукова дисципліна «Основи теорії розвитку та припинення горіння» є теоретичною основою для вивчення дисциплін «Пожежна тактика», «Пожежна профілактика».</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з поняттями пожежо-вибухонебезпечності речовин і матеріалів і показниками, що визначають їх пожежну небезпеку; - оволодіння методиками розрахункового і експериментального визначення основних показників вибухової і пожежної небезпеки речовин і матеріалів; - вивчення механізмів виникнення та протікання процесів горіння газоподібних, рідких, твердих та вибухових речовин та матеріалів у дисперсному стані з метою запобігання виникнення пожеж чи зниження інтенсивності горіння на пожежі;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">- ознайомлення з властивостями та пожежо–вибухонебезпечністю найрозповсюджених горючих речовин;- ознайомлення з загальними закономірностями динаміки пожежі;- ознайомлення з особливостями розвитку пожеж в огорожі та на відкритому просторі;- ознайомлення з механізмом припинення горіння і засобів запобігання виникнення горіння за допомогою вогнегасних речовин різних класів, тобто засобів профілактики пожежі і гасіння її. <p>Засоби діагностики успішності навчання:</p> <ul style="list-style-type: none">-екзамен;-стандартизовані тести;-презентації;-усне опитування;-письмове опитування;-контроль за виконанням практичних, лабораторних робіт;-тематичний контроль (оцінювання навчальних досягнень по завершенню вивчення теми).
--	--	---